

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1652. usque ad annum 1662

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1779

VD18 90119185

§. 77. Bellum Hungariæ & Transylvaniæ a Turcis indictum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67372](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67372)

Sæc. XVII., „nore tribuimus, & impertimur, eos
 A. C. 1661. „que ut præfertur, procedere, inquis
 „rere, & punire districte præcipimus
 „& mandamus.„

§. LXXVII.

*Bellum Hungariæ & Transylvaniæ
 a Turcis indidum.*

Bell. de reb. Transf. Prior. Hist. Leop. part. 2. lib. 1. Tuld. Hist. Hung. l. 1. tom. 3. Hode vie de Louis XIV. l. 23. p. 542. Han. Pan. nov. Quantumvis Achatius Barzaius, postquam Transylvaniæ Principatus cesserat, die sexta Januarii inito Joannem Kemenyum ab omni hostilitate securum reddidisset, nihilominus ex interceptis literis compertum erat, quod clandestina cum Turcis Principi infensis consilia foveret, circa die vigesima tertia Februarii Bistriciæ in comitiis unanimi consensu decretum, Barzaium de proditorum & collusionum cum Turcis convictum morte mulctandum esse. Hic ergo capite exclusus, ejusque Frater Andreas & Sigismundus Boday a carnifice Fogarum laqueo interempti periere: inde vehementior augebatur adversus Kemenyum Principem Sultani indignatio, quam tamen palam exerrere, huc intempestivum ratus, simul amicitia Kemenyo recens adeptam dignitatem afferebat, ea tamen ut hic a triennio restantes exactio-

penderet, suumque filium in fidei ob-
 fidem transmitteret, & ipsemet Temes-
 variam delatus, confirmationem in jure
 Principatus sui peteret. Verum Ke-
 menyus Princeps lubricæ fidei Turcicæ
 oppido expertus, misso Viennam Dio-
 nysio Banffio, & Stephano Cassovio
 Cæsaris clientelam, opemque implo-
 rabat: Leopoldus quoque maturius
 ponderato totius Hungariæ periculo
 Transylvanis Oratoribus suum pollice-
 batur patrocinium, auxiliumque, ac de-
 cretis undique Legatis ab Imperii Prin-
 cipibus contra communem Christianæ
 Reipublicæ hostem suppeticas efflagita-
 bat, quas tamen tardius receperat,
 caussantibus Principum potissimis, quod
 ejusmodi subsidia duntaxat in Imperii
 comitiis petere, moris esset: Ut ergo
 Cæsar dilatæ opis calumniam a se aver-
 teret, hunc in finem comitia Ratisbonæ
 die sexta Junii celebranda indixit.
 Promptiori sollicitudine Alexander VII.
 valida parabat subsidia; quippe non
 modo ad implorandam Dei opem con-
 tra Turcas die secunda Martii Jubi-
 læum universale concessit, sed etiam
 fœdus inter Christianos Principes con-
 ciliare satagit, necnon sex integras de-
 cimas omnium Ecclesiasticorum pro-
 ventuum in universa Italia, & Insulis
 Italiæ adjacentibus, exceptis solis Ve-
 netis,

Sæc. XVII.
 A. C. 1661.

Sæc. XVII. netis, & Melitensibus, omnibus cu-
 A. C. 1661. juscunq̄ue Status Ecclesiasticis per in-
 tegrum decennium sub pœna suspensio-
 nis & excommunicationis die vigesima
 quarta ejusdem Mensis imposuit, insu-
 per ex Apostolicæ Cameræ ærario quot-
 annis tres auri milliones in hoc bellum
 impendi jussit, suoque consensu firmavit
 legatas sex centies mille libras, quas
 Mazarinus Cardinalis pro bello
 adversus Turcas testamenti sui tabulis
 reliquerat, quamvis Galli has pecu-
 nias solvere tergiversarentur, nisi pœna
 idonee caveretur, his neminem alium,
 quam Turcam infestatum iri: Bavarus
 etiam & Coloniensis Elector bis mille sex-
 centos armatos in Hungariam contra
 Turcas submisere. Interim Sultanus
 non modo Transylvaniæ Principi, sed
 & Cæsari summa arrogantia bellum
 nuntiabat, comminatus, nisi contem-
 ptim sibi univèrsa Transylvania, & su-
 perior Hungaria a Cæsare cederetur,
 se ferro flammaque Hungariam vancu-
 turum: Nos, inquiebat Sultanus in
 literis Cæsareo Legato Gœsio datus
*cum tota nostra potentia te ipsum in tu-
 & tui Imperii principalibus locis perpe-
 remus, & tuum Imperium, tuosque op-
 clas ferro flammaque, depopulatione, ex-
 ternecione & desolatione debimus, excu-
 gitatoque mortis genere te, tuosque Prin-*

cipes, omnesque exterminabimus, captivos internecioni dabimus, & eos ut canes captivos tenebimus, eorum liberos uti ranas palis affigemus, prægnantes cum ipsarum sætibus mactabimus uti canes; conclusimus enim Cæsar, exiguum tuum imperium vidrici nostro gladio a te avellere, a Romana sede claves extorquere, & volumus videre, an tibi sit auxiliaturus tuus crucifixus, qui jam dudum mortuus est, & semetipsum juvare nequivit, &c. Nec in blasphemis hisce minis stetit Mahometis IV. rabies; quippe Ismael Bassa Budensis cum valido exercitu per ferream Turrin arcem firmissimam in Transylvaniam penetrans, omnia ferro & igne Colosvariam usque deleverat, ac Nagy-Banya urbe ad deditionem coacta, Zamarum expugnare tentabat, spe tamen sua frustratus est. Porro in Hungaria superiore Turcæ positis ad Temesvariam castris præprimis plurium Pagorum rusticos in suum Principem & Nobiles facta libertatis spe adeo concitarunt, ut hi suos Dominos caperent, eosque Turcis venderent, & hostibus juncti, Kemenyi copias adorirentur, cæsisque quamplurimis vicinas arces, & præcipue illam S. Jobi Turcis traderent: quinimo Zeckelheidam urbem quatuor propugnaculis munitam interceptere sperabant, allecti promissis cu-

Sæc. XVII.
 A. C. 1661.

Sæc. XVII. jusdam Hungari, qui tamen veru
A. C. 1661. fixus, lentoque igne assatus perfidie
 suæ pœnas dedit; cum vero Turcæ &
 Tartari jamjam Hungariæ ditione
 trans Tybiscum sitas fœde devastasset,
 Montecuculus Cæsarei exercitus
 prope Tyrnaviam viginti circiter arma-
 torum millia contraxit, ibidem tamen
 aliquantum otiose subsistere coactus,
 eoquod Hungari Protestantes nec Ger-
 mano militi transitum, nec annonam
 concedere vellent, nisi prius suæ sepe
 gravamina tollerentur, & templa es-
 erepta redderentur: Hos ipsemet
 Leopoldus Rex, Palatinus, Strigoniensis
 Archiepiscopus, ceterique Proceres Ca-
 tholici exposita præsentanea patriæ ca-
 lamitate ad saniora reducere adlabora-
 bant, ipsis vero in suo proposito obitu-
 matis Imperator die quinta Julii de-
 nuntiari jussit, quod si cedere nollet,
 se cum Catholicis conclusurum, quid-
 quid pro defensione patriæ necessarium
 videbitur; tandem vero Protestantes
 a Joanne Comite de Rothal delimiti,
 Cæsaris petito acquievere. Expugnata
 horum pertinacia Montecuculus post
 crebras velitationes plerumque Cæsar-
 eis faustas cum suo equitatu die de-
 cima septima Augusti Tybiscum flumen
 trajicere parabat, ad cujus conspectum
 Turcæ Hulsta, quam arcem obside-
 rant,

rant, Nagy - Banyam aufugerunt: Sæc. XVII. A. C. 1661.
 Suchesius vero alter Cæsarei agminis Ductor in Hungariam inferiorem pe-
 netrans, Wallam arcem, trucidatis
 omnibus Turcis cepit, incenditque,
 ac postea prædatum ultra Budam ad
 quatuor milliaria excurrans, Cre-
 zyum, Erbam, & Sambochum arces
 Turcis eripuit. Nicolaus vero Serinus
 Comes armenta magno numero eis-
 dem abegit, captisque tribus Præ-
 fectis, plusquam quingentos Turcas
 trucidavit, ac paulopost comperto,
 quod hi pecuniarias exactiones a Chri-
 stianis extortas ad castra reducere pa-
 rarent, ipse prope Canisiam, quam
 urbem anno priori Comes de Paradei-
 ser hosti tradiderat, ac propterea Vien-
 næ capite plexus erat, in insidiis cum
 mille quingentis latens cæsis octingen-
 tis Turcis, opimam hanc prædam eis
 eripuit, suamque arcem nomine Seri-
 nium nova arce communivit, Turcis
 hujus propugnaculi ruinam a Cæsare
 importune, incassum tamen, pe-
 tentibus.

§. LXXVIII.

Turcæ a Venetis repressi.

Segnius hoc anno Turcæ adversus Nani Hist.
 Venetos pugnabant, spe freti, hos Venet. l. 9.

Ss 4

po-